

DE KAPEL VAN SAINT-MICHEL

SENTIER DÉCOUVERTES

Patrimoine

HOMPS

In het hartje van de vlakte van het departement Aude, ten zuiden van de Montagne Noire en ten noorden van het Corbières massief, is Homps altijd een transitplaats geweest. Al in de 3de eeuw v. Chr. liep de tinroute er doorheen. In de Gallo-Romeinse tijd was er een belangrijke Romeinse weg in de buurt van AL HULMUS (het latere Homps) die Carcassonne met Narbonne en Béziers verbond.

Het gebouw bevindt zich waar ooit de kapel van Sint Stefanus (St Etienne) was, de eerste christelijke martelaar, die in Jeruzalem werd gestenigd. De oorspronkelijke kapel is vermoedelijk verwoest tijdens de invasies van de Visigoten in de 5de of 6de eeuw, en/of door de Arabieren in de 8ste eeuw, aldus moet de bouw ervan dateren uit de 11de eeuw.

Ze werd door het aartsbisdom van Narbonne afgestaan aan de Broeders van de orde van Sint Jan van Jeruzalem, die zich in Homps hadden gevestigd.

Ze is aan Sint Stefanus en de aartsengel Sint Michaël gewijd, en vervolgens genoemd naar deze laatste, die uiteindelijk het laatste oordeel zou inleiden.

Ze werd gebruikt voor de eredienst tot 1883, toen de huidige kerk werd ingewijd.

Hoewel de kerk Romaans is, is de deur ogivaal, met andere woorden gotisch. De sluitsteen is gebeeldhouwd en stelt een wapenschild met hangslot voor dat door een kruis in vieren is verdeeld.

De madeliefjes of 8-puntige sterren die in het bovenste gedeelte tegenover elkaar afgebeeld zijn konden niet terdege geïdentificeerd worden. M.-Th.

Galinier-Béteille herkent “twee sporenwielen” die kenmerkend zijn voor de ridders van de Orde van Sint Jan van Jeruzalem. De meeste historici zijn het er wel over eens dat de afgebeelde ster de Ster van Bethlehem moet zijn – een ster met een uiterst intense schittering die aan de geboorte van Christus voorafging alvorens te verdwijnen.

In het onderste gedeelte zien we, tegenover elkaar, twee 5-bloemige rozen die, volgens deze auteur, verwijzen naar de rozen van het “geloof van Jeruzalem”.

De aanwezigheid van een hangslot op het wapenschild zou een verwijzing kunnen zijn naar “de eeuwige zelfopoffering van de ridderbroeders die aan de bouw van deze kerk zouden hebben meegewerkt”.

Het zuidwaarts gerichte kapiteel binnenin de kerk wordt volledig in beslag genomen door een monster met klauwen, mogelijk de draak van de aartsengel Sint Michaël. Op de abacus erboven zien we een slang. De betekenis ervan is moeilijk te achterhalen: historici hebben er zowel de draak van de aartsengel Michaël in gezien, als de duivel en de verleidende slang.

P.A. Clément merkt op dat het thema van de madeliefjes terug te vinden is op andere gebouwen van de Johanniterorde. In elk geval is het een thema dat niet eigen is aan de Languedoc.

Het is dus mogelijk dat de Hospitaalridders een beroep deden op Provençaalse ambachtslieden.

De kapitelen bovenop de zuilen die de bogen ondersteunen zijn beeldhouwd. De eerste, naar het noorden gericht, stelt een rechtopstaand personage voor met gespreide voeten en de handen op de heupen. Het heeft een paar vleugels en draagt een gewaad waarvan het onderste gedeelte, voorzien van rechte plooiën, uitwaaiert in een kegel. Op de abacus zien we twee dieren met zeer uitgerekte lichamen beeldhouwd. Sommige schrijvers, zoals J. Forner of M.-Th. Galinier-Béteille, zien hierin een engel met daarboven een ezel en een os, terwijl anderen, zoals J. Balmitgère, er de aartsengel Michaël in zien.

Het koor is een halve cirkel met een straal van 4 meter. Het gewelf van dit koor is boogvormig en uit steengruis opgetrokken. De halfronde apsis, waarvan de vorm "en cul de four" genoemd wordt heeft een opmerkelijke akoestiek.

De kapitelen van de zuilen waarop de tweede boog rechts van het koor rust, zijn versierd met beeldhouwde bladeren. De vloer is betegeld met geelachtige kleitegels.

Mairie de Homps

1, rue de la République
11200, Homps
Tél. : 04 68 91 22 07
www.mairiehomps.fr

Projet cofinancé par le Fonds Européen Agricole pour le Développement Rural
L'Europe investit dans les zones rurales